

Edukační programy pro střední školy (15–19 let)

Rodný dům Josefa Hoffmanna v Brtnici – stálá expozice

Nám. Svobody 263, 588 32 Brtnice u Jihlavy

Rodný dům Josefa Hoffmanna v Brtnici u Jihlavy představuje ukázky designu tohoto předního představitele vídeňské secese. Josef Hoffmann byl průkopníkem moderní architektury a designu a jeho dílo se stalo jedním z pilířů vídeňské secese. Podílel se na založení spolku Wiener Secession a Wiener Werkstätte. Zasáhl téměř do všech oborů uměleckého řemesla; navrhoval sklo, porcelán, kovy, šperky, nábytek, navrhoval vzory pro celé kolekce textilií ad. Interiéry rodného domu upravil Josef Hoffmann v letech 1907–1911 v duchu nejnovějších trendů vídeňské moderny. Navrhl nové kusy nábytku a pestrou výmalbu stěn jednotlivých pokojů.

Programy zaměřené na skupinovou práci a diskusi

Secese a moderna • design

- člověk a společnost (D, OSZ), umění a kultura (VV), člověk a svět práce

NA PRAHU MODERNY Co je moderna a kdo jsou její vůdčí zakladatelé? Vznik moderny nepochybně ovlivnilo také založení uměleckořemeslných dílen ve Vídni (Wiener Werkstätte) v roce 1903 v duchu revolučního hnutí Arts and Crafts v Británii. Vídeňská secese a tvůrčí okruh architekta a designéra Josefa Hoffmanna představuje důležitou kapitolu v dějinách světové secese vůbec. Výrazným zjednodušením tvarů a jejich redukcí na základní geometrické obrazce se tehdy vymezil vůči stále dominantním historismům a francouzskému květinovému dekoru pojem geometrická secese. Ve své výtvarné aktivitě se studenti budou inspirovat vystavenými exponáty.

Výstupy, student:

- rozšíří si poznatky o procesu modernizace a industrializace
- ujasní si individuální přístupy k uměleckému procesu
- uplatňuje soudobé výtvarné vyjadřovací prostředky při vlastní tvorbě

Učivo:

- proměny životního stylu, kultura a umění 19. a 20. století
- zrod moderního umění a designu
- reformní umělecké hnutí a nástup moderny
- tvořivá osobnost v roli tvůrce a interpreta

Autoři a díla / část expozice: J. Hoffmann

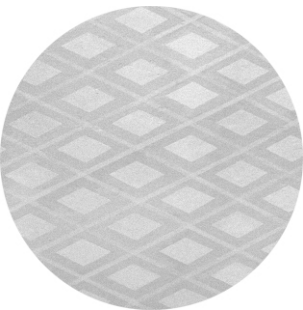
Filozoficko-estetické přístupy v umělecké tvorbě • gesamtkunstwerk

- člověk a společnost (D, G), umění a kultura (VV), jazyk a jazyková komunikace (ČJ)

KRÁSA A HARMONIE Slyšeli jste už pojem „gesamtkunstwerk“? V doslovném překladu znamená „jednotná umělecká práce“. Co tento pojem znamená v praxi a kdy vznikl? Přijďte se poučit do Rodného domu architekta Josefa Hoffmanna. V době nastupující moderny a revolučních umělecko-estetických myšlenek byla podstatná estetická jednota stavby u rodinných vil, jejich interiérů i vybavení. Vše spolu ladilo a tvořilo jednotný celek. Zamysleme se nad tím, zda se dá tento přístup uplatnit i v jiných oblastech kultury, a sami budete pracovat na vlastním návrhu interiéru vily.

Výstupy, student:

- při vlastní tvorbě vědomě zpracovává získané poznatky o ideji gesamtkunstwerku

- rozumí uměleckému výrazu jako neukončenému, nedefinitivnímu jevu
- aktivně pracuje s teoretickými informacemi při vlastních tvůrčích aplikacích

Učivo:

- proměny životního stylu, kultura a umění 19. a 20. století
- zrod moderního umění a designu
- význam a historické souvislosti celosvětově zavedených estetických pojmů
- možnosti inspirace celoevropskými estetickými směry, význam informačních zdrojů
- jazyk a jazyková komunikace

Autoři a díla / část expozice: J. Hoffmann

.....
Programy s výtvarnou aktivitou.....
.....

Funkční a estetické hodnoty v umění ● baroko a biedermeier

- člověk a společnost (D), umění a kultura (VV)

ZVĚTŠENO Josef Hoffmann považoval za jedině funkční a hodnotné umělecké slohy baroko a biedermeier. Nábytkem z této doby vybavili předkové Josefa Hoffmanna svůj rodný dům. Prohlédneme si staré fotografie, na nichž jsou pokoje v původních dispozicích a s dobovým vybavením. Projdeme si jednotlivé místnosti jedinečného domu a srovnáme své dojmy s dobovými fotografiemi. Josef Hoffmann se barokem a biedermeierem inspiroval v řadě návrhů a realizací především drobných jídelních doplňků. Pojďme přemýšlet, na co všechno musí při své práci myslet designér, a inspirováni barokem vytvoříme návrh mísy na ovoce.

Výstupy, student:

- uplatňuje soudobé výtvarné vyjadřovací prostředky při vlastní tvorbě
- dokáže chápat tvořivost jako podstatný faktor rozvoje osobnosti
- chápe hodnotu lidské práce a jedinečnost každého člověka

Učivo:

- umělecký proces a jeho vývoj, zrod moderního designu
- práce jako seberealizace, environmentální problematika v oblasti tvorby

Autoři a díla / část expozice: J. Hoffmann

Užité umění přelomu 19. a 20. století ● ornament

- člověk a společnost (D), umění a kultura (VV), matematika a její aplikace

ORNAMENT VŠUDE, KAM SE PODÍVÁŠ Vstupte a nahlédněte do pokojů jedinečného domu s barokní fasádou, ovšem se secesními úpravami uvnitř. Pokoje dnes obdivujeme pro jejich ornamenty na stěnách podle návrhů Josefa Hoffmanna. Jsou všechny pokoje stejné nebo vás zde čeká překvapení? Pod dojmem z poslechu hudby Gustava Mahlera zachytíme jednoduché linie, které poté převedeme do stylizovaného ornamentu. Stejně jako Hoffmann navrhnete šablonu, podle které zhotovíte návrh na současnou tapetu.

Výstupy, student:

- uplatňuje soudobé výtvarné vyjadřovací prostředky při vlastní tvorbě
- dokáže chápat tvořivost jako podstatný faktor rozvoje osobnosti

Učivo:

- umělecký proces a možné vlivy na jeho vývoj a podobu.
- souvislosti mezi projevy a procesy, geometrie v rovině a v prostoru
- umělecká tvorba a kulturní prostředí

Autoři a díla / část expozice: J. Hoffmann

Užití umění přelomu 19. a 20. století • lidové umění

- člověk a společnost (D, OSZ), umění a kultura (VV)

INSPIRACE Na konci 19. století se velmi rozšířilo, a stalo se doslova módní záležitostí, sběratelství lidových motivů. Tato záliba pokračovala dále ve 20. století a také Josef Hoffmann vytvořil obsáhlou sbírku lidových textilií. Podle výšivek, krajků vytvořil několik návrhů např. na potahové látky. Podobně jako Josef Hoffmann se budete inspirovat lidovým uměním. Program je doplněn poslechem hudby Gustava Mahlera.

Výstupy, student:

- oceňuje historii jako možný inspirační zdroj pro své vlastní uvažování a tvorbu
- organizuje vlastní čas a činnost, dovede nápad do výsledné realizace

Učivo:

- umělecký proces a možné vlivy na jeho vývoj a podobu
- význam informačních zdrojů s důrazem na inspiraci
- rozvíjení představivosti o historických a soudobých jevech umění počátku 20. století

Autoři a díla / část expozice: J. Hoffmann

Užití umění přelomu 19. a 20. století • nábytek

- člověk a společnost (D), umění a kultura (VV, HV)

ŽIDLE K ŽIDLI Jaké židle navrhoval Josef Hoffmann? Myslíte, že je možné vytvořit nábytek, který by byl zcela nadčasový? Mluvíme o době, kdy se zrodila moderna a místo o užitém umění se hovoří o designu. Pojďme si přiblížit umělecko-historické souvislosti historické epochy, ve které Josef Hoffmann tvořil, a co pro něj bylo zcela zásadní a čím přispěl k vývoji užitého umění a designu. Podle vystavených nábytkových souborů vytvoříte výtvarné interpretace. Součástí programu je také poslech hudby Gustava Mahlera.

Výstupy, student:

- při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky a zkušenosti
- sleduje historické i estetické souvislosti mezi hudební a výtvarnou kulturou
- organizuje svůj čas a činnost a uplatňuje vlastní originalitu

Učivo:

- význam informačních zdrojů, interakce s vizuálně obraznými vyjádřeními z období secese
- kulturně-historická souvislost vzniku jednotlivých uměleckých druhů
- vnímající komunikace, systémové myšlení, hodnota lidské práce

Autoři a díla / část expozice: J. Hoffmann